

1 IZVLEČEK IZ HIERARHIČNO VIŠJEGA PROSTORSKEGA AKTA

1.1 Izvleček iz strategije prostorskega razvoja Slovenije

1.1.1 Strateška razvojna izhodišča

Strategija prostorskega razvoja Slovenije iz leta 2004 (Ur.l.RS, št. 76/2004) je hierarhično najvišji prostorski akt v Sloveniji in s tem temeljni državni dokument o strateškem in dolgoročnem usmerjanju razvoja v prostoru. Podaja okvir za prostorski razvoj na celotnem ozemlju države in postavlja usmeritve za razvoj v evropskem prostoru. Določa zasnovo urejanja prostora, njegovo rabo in varstvo.

Prostorska strategija izhaja iz upoštevanja družbenih, gospodarskih in okoljskih dejavnikov prostorskega razvoja. V skladu z načelom vzdržnega prostorskega razvoja, ki je njeno temeljno načelo, prostorska strategija uveljavlja smotrno rabo prostora ter varnost življenja in dobrin. Poudarja prizadevanja za ohranitev prepoznavnosti prostora in krepitev identitete Slovenije ter njenih lokalnih oziroma regionalnih identitet, kar v razmerah evropske konkurence ponuja primerjalne prednosti.

V nadaljevanju so povzete relevantne vsebine in usmeritve, ki se nanašajo na prostor Mestne občine Koper, vlogo mesta Koper v državnem okviru, kakor tudi splošnejša načela in usmeritve za opredeljevanje strateških razvojnih usmeritev in načrtovanje posameznih prostorskih sistemov v okviru občinskega prostorskega načrta.

1.1.2 Zasnova prostorskega razvoja Slovenije

Policentrični sistem poselitve

Obalno somestje Koper- Izola- Piran se razvija kot urbano središče nacionalnega pomena.

Koper se na državni in mednarodni ravni razvoja v pomembno državno tovarno prometno vozlišče in morsko pristanišče. Koprsko pristanišče predstavlja enega pomembnejših pristanišč severnega Sredozemlja. V širšem regionalnem prostoru je Koper z Izolo in Piranom povezano v obalno somestje, v okviru katerega se razvija funkcije nacionalnega pomena, na mednarodni ravni pa se povezuje s sosednjimi regijami Italije in Hrvaške.

Zasnova prometnega sistema

Koprsko pristanišče se prioritarno razvija v povezovanju z drugimi severnojadranskimi pristanišči ter v povezovanju s celinskim zaledjem oziroma v navezavi na V. in X. evropski prometni koridor. Za izboljšanje prometne povezanosti med mesti v Slovenski Istri in drugimi kraji v severnem Jadranu se v Kopru zasnuje medcelinsko pomorsko potniško pristanišče ter spodbuja pomorski javni potniški promet.

Obalni prostor kot območje posebnih potencialov

Obalni prostor združuje območja kakovostnih naravnih in kulturnih značilnosti krajine v povezavi s somestjem Kopra, Izole, Pirana in Portoroža. Obalna in mejna lega določata usmerjenost v nadaljnji razvoj turizma, transporta, industrije, kmetijstva in ribolova. Zagotavlja se celovito prostorsko zasnovo Obale, kjer bodo usklajeni interesi razvojnih dejavnosti s prostorskimi možnostmi in varstvenimi zahtevami. Hkrati se vzpostavi pogoje za razvoj kvalitetne turistične ponudbe in zagotovi trajni javni dostop do obale in kopališč.

1.1.3 Usmeritve za načrtovanje prostorskih sistemov

Razvoj poselitve

Razvoj poselitve zagotavlja umeščanje dejavnosti, stanovanj in infrastrukture v omrežju naselij in zagotavljanje zadostnih komunalno opremljenih površin za bivanje, proizvodnjo, oskrbo in storitve na primernih lokacijah ter površin za rekreacijo in preživljanje prostega časa. Poselitveni razvoj se načrtuje v skladu s prostorskimi možnostmi in omejitvami in tako, da se preprečuje prostorske konflikte in navzkrižja med različnimi rabami, zagotavlja kvalitetnejše in privlačnejše bivalno in naravno okolje, ustvarja možnosti za gospodarski razvoj in družbeno pravičnost, zagotavlja racionalno širjenje naselij, poudarja notranji razvoj naselij, pri katerem je pomembno ustvarjanje nove kvalitetnejše strukture in rabe urbanega prostora ter ohranjanje kulturne, predvsem stavbne in naselbinske dediščine, biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot.

Pri razvoju poselitve je treba upoštevati zmogljivosti prostora, racionalnost opremljanja zemljišč, značilnosti obstoječega omrežja naselij in obstoječe pozidave. Predstavljajo osnovo za usmerjanje investicij v gradnjo in prenavo stanovanjskih in nestanovanjskih stavb ter objektov gospodarske javne infrastrukture.

Notranji razvoj s prenavo ima prednost pred širitvijo naselij.

Razvoj gospodarske javne infrastrukture

Infrastrukturni sistemi omogočajo povezanost in oskrbo urbanih in podeželskih območij ter omogočajo povezanost infrastrukturnih omrežij z evropskimi infrastrukturnimi sistemi. Infrastrukturne sisteme se načrtuje tako, da prispevajo k razvoju policentričnega omrežja mest in drugih naselij, h kvalitetnemu razvoju in privlačnosti mest ter drugih naselij, k skladnemu razvoju območij s skupnimi prostorsko razvojnimi značilnostmi ter k medsebojnemu dopolnjevanju funkcij podeželskih in urbanih območij.

Prometni sistem je sklop usklajenih prometnih dejavnosti na funkcionalno povezanem infrastrukturnem omrežju vseh vrst in oblik prometa, ki podpira razvoj policentričnega omrežja mest in drugih naselij, skladen razvoj območij s skupnimi prostorsko razvojnimi značilnostmi, medsebojno dopolnjevanje funkcij podeželskih in urbanih območij ter njihovo povezanost z evropskimi prometnimi sistemi in urbanim omrežjem.

Preko mestne občine Koper potekajo daljinske cestne povezave mednarodnega, čezmejnega, državnega in regionalnega pomena.

Omogoči se gradnjo nove učinkovitejše daljinske povezave mednarodnega pomena od Kopra do Divače – II. železniški tir. Proga je neposredno vezana na evropske prometne tokove, zato se nanjo navezuje državna in regionalna prometna vozlišča za tovorni in potniški promet, da se omogoči konkurenčne pogoje za razvoj transportno-logistične dejavnosti v evropskem prostoru.

V koprskem pristanišču se zagotavlja nadaljnji razvoj pristaniške infrastrukture, ki je potrebna za razvoj edinega slovenskega pomorskega pristanišča za mednarodni tovorni in potniški pomorski promet. Z dograditvijo železniške in druge prometne infrastrukture, ki povezuje koprsko pristanišče z zaledjem prek učinkovitejše železniške povezave Koper – Divača se pospešuje razvoj in konkurenčnost koprskega pristanišča v mednarodnem prostoru. Razvoj koprskega pristanišča je vezan na izgradnjo zaledne prometne infrastrukture. Del koprskega pristanišča, ki je funkcionalno navezan na mesto, se nameni za ureditev domačega in mednarodnega pomorskega potniškega prometa in ureditev potniškega terminala. V smislu razvoja okolju prijaznega in donosnega navtičnega turističnega gospodarstva se omogoča razvoj marin in turističnih pristanišč na obstoječih lokacijah, izjemoma pa kot možna oblika sanacije že degradiranih območij.

Pomemben je celovit in sistemski pristop razvoja in urejanja javnega potniškega prometa na vseh ravneh. V ožjih urbanih in lokalnih območjih se ob izboljšanju integriranega javnega potniškega prometa spodbuja tudi razvoj

nemotoriziranega prometa kot sta kolesarjenje in pešačenje. V prometnih vozliščih se razvija potniška prometna vozlišča, ki bodo prostorsko ločena od tovornih prometnih terminalov. V priobalnem območju se pospešuje razvoj javnega pomorskega potniškega prometa.

V Kopru je predviden prometni terminal za kombinirani promet. Prometne terminale se razvija v neposredni povezavi z gospodarskimi conami, ki se jih načrtuje kot njihov sestavni del ali pa kot samostojne prostorske enote v njihovi bližini.

Preko območja Mestne občine Koper poteka državna kolesarska povezava Parenzana- Pot zdravja in prijateljstva, ki povezuje obalna mesta in turistična naselja ter se nadaljuje v sosednji državi, Italijo in na Hrvaško.

Razvija se učinkovite infrastrukturne sisteme na področju energetike in telekomunikacij. V prostor se umeščajo kot infrastrukturni koridorji. Predvidena je plinifikacija obalnega območja ter vzpostavitev mednarodne povezave v smeri Hrvaške.

Sistem javne oskrbe s pitno vodo se razvija v smeri zagotavljanja oskrbe na celotnih poselitvenih območjih. Za zagotavljanje ustrezne oskrbe s pitno vodo se spodbuja obnova in posodobitev vodooskrbnih sistemov ter njihovo povezovanje v bolj racionalne, učinkovite in strokovno nadzorovane sisteme.

Ravnanje s komunalnimi odpadki se zagotavlja na treh ravneh, in sicer na lokalni, regijski in državni. Na lokalni ravni se izvaja ločeno zbiranje komunalnih odpadkov, sortiranje, recikliranje in ponovna uporaba ter predelava biološko razgradljivih odpadkov. Na regijski ravni se vzpostavlja regijske centre za ravnanje z odpadki. Na državni ravni pa se načrtuje toplotna obdelava preostankov odpadkov in odlaganja preostankov po toplotni obdelavi odpadkov.

Razvoj krajine

Za ohranjanje prepoznavnih značilnosti je v primorskih krajinah treba upoštevati reliefne in geomorfološke značilnosti, ranljivost naravnih delov morske obale in morja ter krajinsko ekološki pomen naravne zarasti.

Območje Šavrinov je uvrščeno med krajinska območja s prepoznavnimi značilnostmi, ki so pomembna na nacionalni ravni. Na območju mestne občine Koper so obstoječa državna zavarovana območja narave: Škocjanski zatok in Debeli rtič.

Kmetijske dejavnosti se prednostno usmerja na območja z visokim pridelovalnim potencialom tal za kmetijsko rabo. Spodbuja se trajnostno in večnamensko rabo in gospodarjenje z gozdom.

V Slovenskem Primorju se skladno s prostorskimi možnostmi in omejitvami omogoča dejavnosti, ki zagotavljajo oblikovanje ali ohranjanje kvalitetne obale. Na morju in v obalnem pasu se omogoča razvoj tistih dejavnosti, ki ne zmanjšujejo kvalitete vode, povečujejo pa kvaliteto izrabe ter pri tem ne ovirajo javne dostopnosti morja in obale ter jih zaradi nujne prisotnosti morja ni mogoče izvajati nikjer drugje. V obalnem in priobalnem pasu se ne izvaja posegov, ki bi zoževali poglede na morje ter ogrožali ohranjanje narave in kulturne dediščine. Obalne črte se ne krajša, lahko pa se jo podaljša, v skladu s prostorskimi možnostmi in omejitvami. Zaradi zmanjševanja pritiskov turističnih dejavnosti na morsko obalo, se za rekreacijske dejavnosti spodbuja izrabo celinskih voda v zaledju.

Na Obali se razvoj turističnih dejavnosti usmerja v večanje kvalitete in rabo sodobnih tehnologij, s katerimi se zmanjšuje raba naravnih virov in prispeva k zmanjševanju obremenitev okolja in prostora. Spodbuja se razvoj kopaliških mest, ki vključujejo zagotavljanje sodobnih in privlačnih kopaliških zmogljivosti, javnega in drugega potniškega pomorskega prometa ter zagotavljanje nastanitvenih zmogljivosti ter drugih programov v povezavi s Slovensko Istro in Krasom. Pri načrtovanju novih območij za turizem se najprej preveri možnosti uporabe degradiranih ali opuščeni območij.